

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 19 lutego 2019 r.
(OR. en)

6573/1/19
REV 1

AG 6
INST 45
PE 49
DATAPROTECT 54
JAI 154
CYBER 48
FREMP 25
RELEX 147
JAIEX 17
HYBRID 5
CULT 31
EDUC 73

WYNIK PRAC

Od: Sekretariat Generalny Rady
Do: Delegacje

Dotyczy: Konkluzje Rady i państw członkowskich w sprawie zapewnienia wolnych
i uczciwych wyborów europejskich
– Wynik prac

Delegacje otrzymują w załączeniu ostateczną wersję wspomnianych powyżej konkluzji przyjętą przez Radę 19 lutego 2019 r.

Konkluzje Rady i państw członkowskich w sprawie zapewnienia wolnych i uczciwych wyborów europejskich

RADA I PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE, W GRANICACH PRZYSŁUGUJĄCYCH IM KOMPETENCJI¹,

I. Unia wartości: ochrona naszych demokracji w erze cyfrowej

1. **PODKREŚLAJĄC**, że Unia opiera się na takich wartościach jak poszanowanie demokracji, praworządności i praw podstawowych. W Traktatach zwrócono uwagę na centralną rolę obywateli w europejskiej demokracji. Obywatele Europy są bezpośrednio reprezentowani na szczelbu UE i wybierani do Parlamentu Europejskiego w wolnych i tajnych wyborach.
2. **PRZYPOMINAJĄC**, jak ważne jest, by zwiększyć i jeszcze bardziej poprawić udział obywateli w demokratycznym życiu UE, zgodnie z konkluzjami Rady dotyczącymi sprawozdania na temat obywatelstwa UE za rok 2017².
3. **PODKREŚLAJĄC**, że wolne, wiarygodne i pluralistyczne media są podstawą faktycznej i zdrowej demokracji. Na tej samej zasadzie jeżeli internet i platformy internetowe będą otwarte, bezpieczne i dostępne, mogą ułatwić funkcjonowanie przejrzystej i faktycznej demokracji obywatelskiej.
4. **PODKREŚLAJĄC**, że zagrożenia dla naszych procesów wyborczych mogą przybierać różne formy, w tym formę zagrożeń hybrydowych i cybernetycznych oraz dezinformacji. Z tego względu całościowe, kompleksowe podejście i zdecydowane działania są niezbędne, by przeciwdziałać takim wrogim i wywrotowym zagrożeniom.
5. **PODKREŚLAJĄC**, że kwestią cyberbezpieczeństwa należy zająć się w spójny sposób na szczelbu krajowym, unijnym i ogólnoświatowym³, a także wskazując na potrzebę zwiększenia odporności procesów wyborczych w UE i gotowości uczestników debaty demokratycznej do radzenia sobie z zagrożeniami cybernetycznymi, a zarazem uwzględniając, że organizacja i ramy prawne wyborów krajowych wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji państw członkowskich, a w przypadku wyborów do Parlamentu Europejskiego – zgodnie z art. 8 aktu dotyczącego wyborów⁴, z zastrzeżeniem postanowień tej ordynacji – procedura wyborcza regulowana jest w każdym państwie członkowskim przepisami krajowymi.

---

¹ Uwzględniając w szczególności zasady zawarte w art. 3 ust. 6, art. 4 i 5 TUE.

² Przyjętymi przez Radę na 3533. posiedzeniu, które odbyło się 11 maja 2017 r., 9080/17.

³ Konkluzje Rady w sprawie wspólnego komunikatu do PE i Rady pt. „Odporność, prewencja i obrona: budowa solidnego bezpieczeństwa cybernetycznego UE”, 14435/17.

⁴ Akt dotyczący wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich (Dz.U. L 278 z 8.10.1976, s. 5).

6. UZNAJĄC, że rozprzestrzenianie się dezinformacji przynosi nowe wyzwania, które mają ogromny wpływ na proces demokratyczny. Państwa członkowskie oraz unijne instytucje, agencje lub organy muszą zmierzyć się z tymi wyzwaniami w sposób skoordynowany we współpracy z partnerami międzynarodowymi, stosownie do sytuacji.
7. PRZYPOMINAJĄC, że partie polityczne na poziomie europejskim przyczyniają się do kształtowania europejskiej świadomości politycznej i wyrażania woli politycznej obywateli Unii, jak określono w Traktacie o Unii Europejskiej oraz w Karcie praw podstawowych.
8. ZAZNACZAJĄC, że prawo do swobodnego stowarzyszania się na wszystkich poziomach, na przykład w sprawach politycznych i obywatelskich, oraz prawo do wolności wypowiedzi, które obejmuje wolność posiadania poglądów oraz otrzymywania i przekazywania informacji i idei bez ingerencji władz publicznych i bez względu na granice państwowe, to podstawowe prawa każdego obywatela Unii.
9. PRZYPOMINAJĄC o znaczeniu zagwarantowania obywatelom otwartej przestrzeni publicznej i zapewniania równych warunków prowadzenia kampanii politycznych i procesów wyborczych, którym obywatele mogą zaufać.
10. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJĄC środki i zalecenia przedstawione przez Komisję 12 września 2018 r. w jej pakiecie wyborczym, a także działania przedstawione w planie działania na rzecz zwalczania dezinformacji (dalej zwanym „planem działania”) mające zapewnić wolne i uczciwe wybory europejskie.
11. PRZYJMUJĄC Z ZADOWOLENIEM wstępne porozumienie w sprawie wniosku ustawodawczego mającego na celu wyeliminowanie sytuacji, w których europejskie partie polityczne lub powiązane fundacje wykorzystują praktyki naruszające zasady ochrony danych, chcąc celowo wpłynąć lub próbować wpłynąć na wynik wyborów do Parlamentu Europejskiego, oraz odnotowując potrzebę szybkiego przyjęcia tego aktu.

II. Przygotowywanie europejskiej reakcji z myślą o zapewnieniu wolnych i uczciwych wyborów europejskich – wezwanie do wzmocnienia synergii

12. **PODKREŚLAJĄC**, że ogólnounijnna współpraca i kompleksowe podejście to niezbędne elementy zapewniania bezpieczeństwa i legalności – zarówno pod względem zaufania publicznego, jak i procedur prawnych – wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2019 r., że okresy wyborcze okazały się szczególnie strategiczne i wrażliwe, jeżeli chodzi o obchodzenie w internecie konwencjonalnych zabezpieczeń oraz że wszelkie zagrożenia, w tym zagrożenia stwarzane przez ataki cybernetyczne, dezinformację oraz inne działania wywrotowe lub szkodliwe, muszą zostać uwzględnione w zarządzaniu ryzykiem dotyczącym wyborów.
13. **ZAZNACZAJĄC**, że konieczne są pilne działania w celu ochrony Unii i państw członkowskich, ich organów i polityk przed ukierunkowanymi kampaniami dezinformacyjnymi, które mogą przybrać na sile w okresie poprzedzającym wybory do Parlamentu Europejskiego w 2019 r.
14. **UZNAJĄC**, że źródła i przejawy dezinformacji można zidentyfikować w Unii i poza nią oraz że pochodzi ona od wielu podmiotów państwowych i niepaństwowych. W związku z tym wysiłki należy ukierunkować na wrogie podmioty, zwłaszcza źródła rosyjskie – jak określono w planie działania – które w coraz większym stopniu stosują strategię dezinformacji. Działania zwalczające dezinformację powinny być oparte na analizach zagrożeń i ocenie danych wywiadowczych.
15. **ZWRACAJĄC UWAGĘ** na to, jak ważne jest utworzenie i wspieranie krajowych sieci współpracy wyborczej, aby umożliwić szybkie wykrywanie zagrożeń dla wyborów do Parlamentu Europejskiego oraz szybką, skuteczną i bezpieczną wymianę informacji – przy pełnym poszanowaniu wymogów ochrony danych – między organami odpowiedzialnymi za sprawy wyborcze i organami działającymi w powiązanych dziedzinach.
16. **Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJĄC** inicjatywę Komisji zakładającą wspieranie wysiłków państw członkowskich poprzez utworzenie europejskiej sieci współpracy wyborczej, której pierwsze spotkanie odbyło się 21 stycznia 2019 r. i która stanowi forum wymiany informacji i praktyk między organami państw członkowskich, zwłaszcza w związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego w 2019 r.
17. **WZYWAJĄ** Komisję do zwoływania regularnych spotkań europejskiej sieci współpracy wyborczej – w szczególności w celu kompleksowego przeciwdziałania kampaniom dezinformacyjnym i innemu zakłócaniu nadchodzących wyborów – tak by wykorzystać synergii i dzielić się wiedzą fachową oraz dobrymi praktykami krajowymi, również poprzez wspólne wskazywanie zagrożeń i luk.

18. APELUJĄ do Komisji i Wysokiego Przedstawiciela o terminowe zrealizowanie zamiaru utworzenia systemu wczesnego ostrzegania, o którym mowa w planie działania. Przed wyborami do Parlamentu Europejskiego w 2019 r. ułatwi on wymianę odpowiednich informacji między państwami członkowskimi za pośrednictwem krajowych punktów kontaktowych ds. systemu wczesnego ostrzegania. Takie krajowe punkty kontaktowe powinny ściśle współpracować z krajowymi sieciami wyborczymi na odpowiednim szczeblu, jeśli dezinformacja dotyczy wyborów. Również wyniki działania systemu wczesnego ostrzegania powinny być przekazywane europejskiej sieci współpracy wyborczej.
19. WZYWAJĄ Komisję, by w swoim sprawozdaniu w sprawie wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2019 r. zwróciła szczególną uwagę – na podstawie informacji dostarczanych przez państwa członkowskie i inne właściwe podmioty – na gotowość do sprostania próbom zakłócania wyborów oraz na odporność na takie zjawisko.
20. WZYWAJĄ Komisję i państwa członkowskie, by dalej poprawiały swoją strategiczną komunikację na temat europejskich wartości i polityk, aby umocnić zaufanie europejskich obywateli do Unii i jej instytucji oraz angażować ich w proces demokratyczny.

III. Wzmocnienie odporności obywateli i ich umiejętności krytycznego myślenia

21. PODKREŚLAJĄC, że w związku z fragmentaryzacją krajobrazu medialnego i zagrożeniami dla bezpieczeństwa narodowego profesjonalne media odgrywają kluczową rolę w zbieraniu, weryfikowaniu, produkcji i rozpowszechnianiu informacji, a co za tym idzie, są nieodzowne w dyskursie publicznym. W tym kontekście sygnaliści pełnią istotną rolę, jeżeli chodzi o wspieranie pracy dziennikarzy i niezależnych mediów. Ponadto media publiczne wciąż są kluczowym czynnikiem w ochronie demokracji, pluralizmu, spójności społecznej oraz różnorodności kulturalnej i językowej. Co więcej, wiele podmiotów sektora mediów prywatnych dostarcza treści, które również leżą w interesie publicznym⁵.
22. PODKREŚLAJĄC, jak ważne jest wysokiej jakości kształcenie ogólne w całej Unii,² a w szczególności jak ważne są umiejętności cyfrowe i umiejętności korzystania z mediów. Mogą one pomóc obywatelom – w szczególności w ich roli wyborców – oceniać przepływ informacji z mediów internetowych, sieci społecznościowych i podobnych źródeł oraz wyrażać sobie własną opinię. Podkreślając w związku z tym znaczenie Tygodnia Umiejętności Korzystania z Mediów (18–22 marca 2019 r.).

---

⁵ Konkluzje Rady w sprawie wzmocnienia treści europejskich w gospodarce cyfrowej, 14986/18.

23. WZYWAJĄ Komisję i właściwe organy w państwach członkowskich do wzmocnienia ekosystemu mediów europejskich, aby zagwarantować trwałe funkcjonowanie i wyeksponowanie niezależnego i profesjonalnego dziennikarstwa, stanowiącego jeden z nośników upodmiotowienia obywateli, ochrony demokracji oraz skutecznego przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się dezinformacji⁶.
24. ZACHĘCAJĄ Komisję i państwa członkowskie do propagowania i wspierania umiejętności korzystania z mediów i umiejętności cyfrowych w celu dalszego rozwijania u obywateli krytycznego podejścia do rozpowszechnianych lub propagowanych treści medialnych⁷. Działania takie mogłyby obejmować wytyczne dla obywateli co do wykrywania i unikania dezinformacji, ukierunkowane kampanie mające na celu szerzenie wiedzy o negatywnych skutkach dezinformacji, wspieranie transgranicznej wymiany optymalnych rozwiązań między specjalistami zajmującymi się kwestią umiejętności korzystania z mediów oraz opracowywanie praktycznych narzędzi dla obywateli na potrzeby wspierania umiejętności korzystania z mediów⁸.
25. WZYWAJĄ Komisję i państwa członkowskie do propagowania – we współpracy z podmiotami z sektora prywatnego i publicznego, w tym mediami, platformami internetowymi, dostawcami technologii informacyjnych oraz społeczeństwem obywatelskim – działań informacyjnych mających na celu ochronę uczciwości procesu wyborczego.
26. WZYWAJĄ Komisję, Wysokiego Przedstawiciela i państwa członkowskie do wspierania wszystkich właściwych struktur w wykrywaniu, analizowaniu i obnażaniu dezinformacji dotyczącej wyborów do Parlamentu Europejskiego. W tym kontekście ZACHĘCAJĄ Komisję do współpracy z organami państw członkowskich, zgodnie z planem działania, by ułatwić tworzenie sieci naukowców oraz multidyscyplinarnych, niezależnych podmiotów weryfikujących fakty w celu wykrywania i obnażania dezinformacji w różnych sieciach społecznościowych i mediach cyfrowych.

---

⁶ Konkluzje Rady w sprawie wzmocnienia treści europejskich w gospodarce cyfrowej, 14986/18.

⁷ W tym określone w zaleceniu Rady z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie.

⁸ Konkluzje Rady w sprawie wzmocnienia treści europejskich w gospodarce cyfrowej, 14986/18; Konkluzje Rady z dnia 30 maja 2016 r. w sprawie rozwijania – poprzez kształcenie i szkolenie – umiejętności korzystania z mediów i umiejętności krytycznego myślenia.

IV. Ochrona naszych danych i systemów: zapewnienie stosowania ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (RODO) i zwiększenie cyberbezpieczeństwa w związku z wyborami europejskimi

27. PRZYPOMINAJĄC o obowiązku przestrzegania unijnych zasad ochrony danych, również w przypadku, gdy dane osobowe są przetwarzane w kontekście wyborów, i o szczególnych kompetencjach organów ochrony danych w zakresie monitorowania i egzekwowania tych zasad oraz z zadowoleniem przyjmując wytyczne Europejskiej Rady Ochrony Danych i wskazówki Komisji, przedstawione w celu ułatwienia wszystkim zainteresowanym podmiotom zachowania zgodności z tymi zasadami.
28. MAJĄC NA UWADZE, że organy krajowe właściwe w sprawach wyborczych, w tym organy ochrony danych, potrzebują odpowiednich zasobów, w tym wyposażenia technicznego i wyszkolonego personelu, by stawiać czoła incydom i atakom cybernetycznym, oraz by egzekwować mające zastosowanie przepisy.
29. PODKREŚLAJĄC – z uwzględnieniem tymczasowego porozumienia, o którym mowa w pkt 11 – jak ważne jest, by krajowe organy ochrony danych, zgodnie z prawem unijnym i krajowym, niezwłocznie i proaktywnie informowały Urząd ds. Europejskich Partii Politycznych i Europejskich Fundacji Politycznych o podjętych przez siebie decyzjach stwierdzających, że dana osoba fizyczna lub prawna naruszyła mające zastosowanie zasady ochrony danych osobowych, w przypadku gdy z danej decyzji wynika lub gdy istnieją inne uzasadnione przypuszczenia, że naruszenie to wiąże się z działaniem politycznym europejskiej partii politycznej lub europejskiej fundacji politycznej mającym na celu wywarcie wpływu na wybory do Parlamentu Europejskiego – biorąc pod uwagę, że w związku z tym Urząd może podejmować działania jedynie wtedy, jeśli został poinformowany o decyzji właściwego krajowego organu ochrony danych stwierdzającego dane naruszenie.
30. WZYWAJĄ państwa członkowskie do oceny zagrożeń cybernetycznych w kontekście wyborów i do zaplanowania odpowiednich środków służących wyeliminowaniu tych zagrożeń oraz do podjęcia kroków niezbędnych do zachowania integralności ich systemów wyborczych i infrastruktury wyborczej, takich jak testowanie ich przed wyborami do Parlamentu Europejskiego. W związku z tym ćwiczenie symulacyjne na szczeblu UE może być dobrym testem. Państwa członkowskie mogą uwzględnić kompendium dotyczące cyberbezpieczeństwa technologii wyborczych opracowane przez grupę współpracy NIS ustanowioną na mocy dyrektywy (UE) 2016/1148.

V. Zachęcanie do większej przejrzystości, rozliczalności i uczciwości w internecie

31. UZNAJĄC potrzebę, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami, wspierania przejrzystości w zakresie internetowych płatnych ogłoszeń politycznych i komunikatów – oraz ułatwiania zapewniania tej przejrzystości – w tym jeżeli chodzi o ich cele reklamowe, metody ich ukierunkowywania na obywateli i ich finansowanie.
32. PODKREŚLAJĄC, że konieczna jest dalsza współpraca z platformami mediów społecznościowych mająca na celu ocenę, czy dobrowolne mechanizmy samoregulacyjne są odpowiednie i wystarczające do ochrony praw podstawowych obywateli oraz czy umożliwiają skuteczne sprostanie wyzwaniu, jakim jest dezinformacja w internecie.
33. Wzywają państwa członkowskie i platformy internetowe do wzmożenia wysiłków, aby promować przejrzystość prowadzonych w internecie działań związanych z wyborami. Z zadowoleniem przyjmując postępy poczynione we wdrażaniu kodeksu postępowania, WZYWAJĄ platformy internetowe do inwestowania zasobów niezbędnych do analizowania prowadzonych w internecie działań związanych z wyborami, w sposób odpowiedzialny, rozliczalny i spójny, w tym poprzez: zapewnienie przejrzystości i rozliczalności w odniesieniu do przetwarzania danych i analizy danych do celów politycznych; wskazywanie i eliminowanie botów wykorzystywanych do manipulowania informacjami; eliminowanie algorytmów przygotowanych tak, by propagować dezinformację oraz zakłócać debatę publiczną; usuwanie z internetu nielegalnych treści; a także zapewnienie dostępu do danych do celów badań z myślą o określeniu istotnych słabych punktów, przy jednoczesnym zagwarantowaniu wolności mediów, i tego, by żadne reklamy nie były usuwane ze względów politycznych, przy pełnym poszanowaniu zasad ochrony danych.
34. ZACHĘCAJĄ Komisję do dalszego systematycznego monitorowania – we współpracy z europejską grupą regulatorów audiowizualnych usług medialnych (ERGA) i innymi odpowiednimi podmiotami – wdrażania kodeksu postępowania w zakresie zwalczania dezinformacji oraz do regularnego informowania Rady i państw członkowskich o swoich wnioskach, zwłaszcza z myślą o wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2019 r.⁹

---

⁹ Konkluzje Rady w sprawie wzmocnienia treści europejskich w gospodarce cyfrowej, 14986/18.

VI. Przeciwdziałanie zagrożeniom hybrydowym i pogłębianie zewnętrznej współpracy w sprawach wyborczych

35. UZNAJĄC, że publiczne działania komunikacyjne i informacyjne mogą łagodzić negatywne skutki dezinformacji, zagrożeń hybrydowych i szkodliwych działań cybernetycznych i wywierać skutek odstrasżający innych potencjalnych sprawców.
36. DOSTRZEGAJĄC potrzebę pełnego zastosowania środków ustanowionych w ramach wspólnej unijnej reakcji dyplomatycznej na szkodliwe działania w zakresie cyberbezpieczeństwa, aby zapobiegać – w razie konieczności – szkodliwym działaniom w zakresie cyberbezpieczeństwa na poziomie strategicznym, powstrzymywać je i odpowiadać na nie.
37. DOSTRZEGAJĄC potrzebę dialogu między odpowiednimi ekspertami międzynarodowymi w celu wymiany optymalnych rozwiązań na rzecz odpornych systemów wyborczych.
38. WZYWAJĄ Komisję i Wysokiego Przedstawiciela, by – w uzupełnieniu istniejących mechanizmów współpracy – przeanalizowali możliwości zacieśnienia współpracy z partnerami międzynarodowymi takimi jak G-7 lub NATO, w stosownych przypadkach i z pełnym poszanowaniem ram instytucjonalnych UE.
